

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ

BÜLTENİ

ÜCRETSİZDİR HAZİRAN 2026 YIL 19 / Sayı 69
ISSN 1307 - 6604

İyi Tatiller

PTE Academic, dünya çapında birçok kurum tarafından kabul gören, çalışma, eğitim ve vize başvurularını kolaylaştıran, hızlı, adil ve stressiz bir İngilizce sınavıdır.

Neden PTE Academic?

- ✓ Her gün sınav oturumu ve ortalama 48 saat içinde sınav sonucu
- ✓ Bilgisayar üzerinden 2 saatlik tek oturum ve yapay zeka destekli objektif ve adil puanlama
- ✓ Yurt içi ve yurt dışı üniversite başvurularında kabul
- ✓ YDS Denkliği (ÖSYM tarafından tanınır)

PTE müfredat okulunda öğrenci olmanın avantajları:

PTE müfredatına sahip bir okulun öğrencisiyseniz, hem yurt içinde hem de yurt dışında eğitim hayatınızda sizi sayısız fırsat bekliyor!

- ✓ Pearson tarafından sertifikalandırılmış PTE Academic eğitmenleriyle sınava hazırlanma imkanı
- ✓ PTE Academic sınavına kaydolan tüm öğrencilere %10 indirim
- ✓ 20 USD değerindeki PTE Academic sınavına hazırlık soru bankasına erişim

Daha fazla bilgi için:

☎ 0216 355 72 40

✉ info@skybusiness.com.tr

🌐 skybusiness.com.tr

🌐 linkedin.com/company/sky-business-tr

PTE Okulu olmanın yurt dışında eğitim için sağladığı fırsatları keşfedin!

Harvard Üniversitesi
MIT
Toronto Üniversitesi
Imperial College London
Milano Politeknik Üniversitesi
Münih Teknik Üniversitesi
....ve diğerleri

IIE ve Fulbright gibi uluslararası burs programları tarafından kabul edilir.

BAŞKAN'DAN ÖNSÖZ

Sevgili Okurlarımız,

2025–2026 eğitim öğretim yılı; öğrenciler, öğretmenler ve veliler açısından yoğun, dinamik ve aynı zamanda öğretici bir süreç olarak tamamlandı. Bir yıl boyunca ortaya konulan emek, sabır ve kararlılık; eğitimin yalnızca akademik başarıdan ibaret olmadığını, aynı zamanda bireyin çok yönlü gelişimini kapsayan uzun soluklu bir yolculuk olduğunu bir kez daha gösterdi.

Bu sürecin en önemli dönüm noktalarından biri olan LGS ve YKS, öğrencilerimizin gelecek hedeflerine ulaşma yolunda önemli birer basamak olarak öne çıktı. Sınavlara katılan tüm öğrencilerimizi gösterdikleri azim, disiplin ve özveri için gönülden tebrik ediyor; her birine emeklerinin karşılığını alacakları bir gelecek diliyoruz. Unutulmamalıdır ki sınavlar, hayat yolculuğunun yalnızca bir durağıdır. Asıl belirleyici olan; bu süreçte kazanılan çalışma alışkanlığı, zaman yönetimi becerisi, stresle başa çıkma yetkinliği ve öğrenmeye duyulan istektir.

Geride bıraktığımız eğitim öğretim yılı, akademik kazanımların yanı sıra öğrencilerimizin sosyal, kültürel ve duygusal gelişimlerinin de desteklendiği kapsamlı bir dönem olmuştur. Okullarımızda yürütülen rehberlik ve psikolojik danışmanlık çalışmaları, öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımalarına, hedef belirlemelerine ve sağlıklı kararlar almalarına katkı sağlamıştır. Aynı zamanda bireysel farklılıkları gözeten eğitim anlayışı, her öğrencinin kendi potansiyelini keşfetmesine imkân tanımıştır.

Bu süreçte öğretmenlerimizin özverili çalışmaları ayrı bir parantezi hak etmektedir. Eğitimcilerimiz yalnızca bilgi aktaran değil; aynı zamanda yol gösteren, ilham veren ve öğrencilerin gelişim yolculuğuna rehberlik eden önemli birer aktör olmuştur. Velilerimizin destekleyici ve anlayışlı tutumu da öğrencilerimizin motivasyonunu artıran en önemli unsurlardan biri olmuştur. Eğitim; okul, aile ve öğrenci iş birliğiyle anlam kazanan güçlü bir bütündür.

Öte yandan, değişen dünya koşulları ve hızla dönüşen bilgi çağının gereklilikleri doğrultusunda eğitim sistemimiz de kendini sürekli yenilemektedir. Dijitalleşme, yabancı dil becerileri, eleştirel düşünme, problem çözme ve iletişim gibi 21. yüzyıl yetkinliklerinin eğitim süreçlerine daha fazla entegre edildiği bir yılı geride bırakmış bulunuyoruz. Bu gelişmeler, öğrencilerimizin yalnızca bugüne değil, geleceğe de hazırlanmalarını sağlamaktadır.

2025–2026 eğitim öğretim yılı aynı zamanda dayanışmanın, uyumun ve birlikte başarma kültürünün güçlendiği bir dönem olmuştur. Karşılaşılan zorluklara rağmen eğitim paydaşlarının ortak hedefler doğrultusunda hareket etmesi, sürecin başarıyla tamamlanmasında önemli rol oynamıştır.

Şimdi ise öğrencilerimiz için dinlenme, yenilenme ve kendilerini farklı alanlarda geliştirme fırsatı sunan bir tatil dönemi başlamaktadır. Bu sürecin verimli değerlendirilmesi; hem fiziksel hem de zihinsel olarak yeni döneme daha güçlü bir başlangıç yapılmasını sağlayacaktır.

Yeni eğitim öğretim yılına hazırlanırken, elde edilen deneyimlerin ışığında daha donanımlı, daha bilinçli ve daha güçlü adımlarla ilerleyeceğimize inanıyoruz. Tüm öğrencilerimize sağlıklı, huzurlu ve keyifli bir tatil diliyoruz; LGS ve YKS başta olmak üzere tüm sınav süreçlerinde emek veren gençlerimize bir kez daha başarılar diliyoruz. Eğitim yolculuklarında her zaman yanlarında olmaya devam edeceğimizi vurguluyoruz.

Zafer Öztürk
Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

HAZİRAN 2026 Yılı 19 / Sayı 69

Türkiye Özel Okullar Derneği Bülteni
ISSN 1307 - 6604

Sahibi

Türkiye Özel Okullar Derneği Bülteni
İşletmesi Adına

Zafer ÖZTÜRK

YAYIN KURULU

Zafer ÖZTÜRK
Fuat EREZ
Zafer ERASLAN
Saim MERAL
Cenk EYÜBOĞLU
Mina AKCEN
Deniz ERALP
A. Can AKYOLLU
S. Bünyamin ÇELİKİTEN

**YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ**

Mina AKCEN

AKADEMİK KURUL

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN
İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel
Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Rukiye Didem Taylan Saygılı
Mef Üniversitesi
Eğitimden Sorumlu Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN
MEF Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Soner YILDIRIM
ODTÜ, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri
Eğitimi Bölümü

Dr. Jale ONUR
Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

**YAZI İŞLERİ
SORUMLUSU**

Murat Kartal
Dernek Müdürü

**TASARIM
VE BASKI**

Baskı
Everest Basım Rekl. ve Matb. Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mh. Litros Yolu Sk. 2. Matbaacılar Sit. 5. Kat F Blok
No:3NF7 Zeytinburnu / İstanbul
0 (212) 434 51 34

Tasarım
Everest Basım

WEB

www.tozok.org.tr

İÇİNDEKİLER

- 05** TÖZOK Yönetiminden Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Fethullah GÜNER'E Ziyaret
- 06** Geleceğin Rekabeti: İnsan Olma Kapasitesi Konferansı Büyük İlgi Gördü
- 08** Karadağ Parlamento Başkan Yardımcısı Mirsad Nurković'ten TÖZOK'a Ziyaret
- 09** Dijital Çağda Çocuk Yetiştirmek TÖZOK Webinarında Ele Alındı
- 12** MEET Eğitim Ankara Zirvesi'nde Eğitimde Ortak Vizyon Vurgusu
- 13** TÖZOK Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk KariyerKüre Zirvesi'ne Konuşmacı Olarak Katıldı
- 14** TÖZOK Üniversitelerle Güç Birliği Yapıyor
- 15** TÖZOK Tarafından Düzenlenen Webinar Serisi Kapsamında, Oktay Aydın "Sınava Hazırlanma Sürecinde Destekleyici Ebeveyn Olmak" Başlıklı Bir Sunum Gerçekleştirdi
- 16** Prof. Dr. Lütfü İLGAR - Eğitim Ve Öğretimde Fay Hatları Ve Kırılmalar: Eğitime İlişkin Bir Sosyo-Pedagojik Analiz
- 18** Bahar BİRKAL - Teknoloji ve Yapay Zeka Çağında Öğretmen Olmak
- 20** Özgür Eyüboğlu DOĞAN - Yapay Zeka Çağında Çocukları Gerçekten Tanıyabiliyor Muyuz?
- 22** Prof. Dr. Şengül Mertol İLGAR - Z+ (Plus) Çocuklarının Yeni Öğrenme Kodları

Türkiye'nin Okul Sıralarında **MAMABÜS İMZASI VAR**

Okul çağı beslenmesinin uzman markası olarak, **48 şehirde** binlerce çocuğumuzu **her gün bilimsel verilere dayalı, dengeli menülerle** buluşturuyoruz. Biz sadece yemek sunmuyoruz; sağlıklı nesillerin geleceğini titizlikle hazırlıyoruz.

Her Gün
60.000
öğün

48
Şehirde
Hizmet

TÖZOK Yönetiminden Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Fethullah GÜNER'e Ziyaret

Türkiye Özel Okullar Derneği (TÖZOK) Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Fuat Erez, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Fethullah Güner'i makamında ziyaret etti.

Gerçekleştirilen nezaket ziyaretinde, özel öğretim kurumlarının mevcut durumu, sektörün karşı karşıya bulunduğu güncel konular ve eğitim politikalarındaki gelişmeler ele alındı. Görüşmede ayrıca özel okulların eğitim sistemine sunduğu katkılar, nitelikli eğitimin sürdürülebilirliği ve sektörün geleceğine yönelik beklentiler üzerine kapsamlı değerlendirmelerde bulunuldu.

TÖZOK heyeti, dernek üyesi okullardan gelen görüş ve önerileri paylaşarak özel öğretim alanında yaşanan gelişmelere ilişkin değerlendirmelerini aktardı. Karşılıklı fikir alışverişi ortamında gerçekleşen görüşmede, kamu ile özel öğretim kurumları arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesinin önemi vurgulandı.

Eğitim sisteminin tüm paydaşlarının ortak hedefinin öğrencilerin en iyi eğitimi almasını sağlamak olduğuna dikkat çekilen görüşmede, özel öğretim kurumlarının eğitimde kaliteyi artırmaya yönelik çalışmaları ve sektöre ilişkin güncel başlıklar da gündeme geldi.

TÖZOK Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk, özel öğretim alanına yönelik yapıcı yaklaşımı ve sektörle kurduğu güçlü iletişim dolayısıyla Genel Müdür Fethullah Güner'e teşekkür ederek, kamu-özel sektör iş birliğinin eğitim alanındaki gelişmelere önemli katkılar sunmaya devam edeceğini ifade etti.

Ziyaret, karşılıklı iyi niyet temennilerinin paylaşılmasının ardından günün anısına çekilen hatıra fotoğrafıyla sona erdi.

Geleceğin Rekabeti: İnsan Olma Kapasitesi Konferansı Büyük İlgi Gördü

Türkiye Özel Okullar Derneği (TÖZOK) iş birliği ve Özel Eyüboğlu Eğitim Kurumları ev sahipliğinde düzenlenen “Geleceğin Rekabeti: İnsan Olma Kapasitesi” konferansı, eğitim dünyasının önde gelen temsilcilerini bir araya getirdi. İş dünyasının deneyimli isimlerinden, eski Coca-Cola Global Başkan Yardımcısı Ahmet Bozer’in konuşmacı olarak katıldığı etkinlik, eğitim yöneticileri, kurucu temsilcileri ve öğretmenler tarafından yoğun ilgiyle takip edildi.

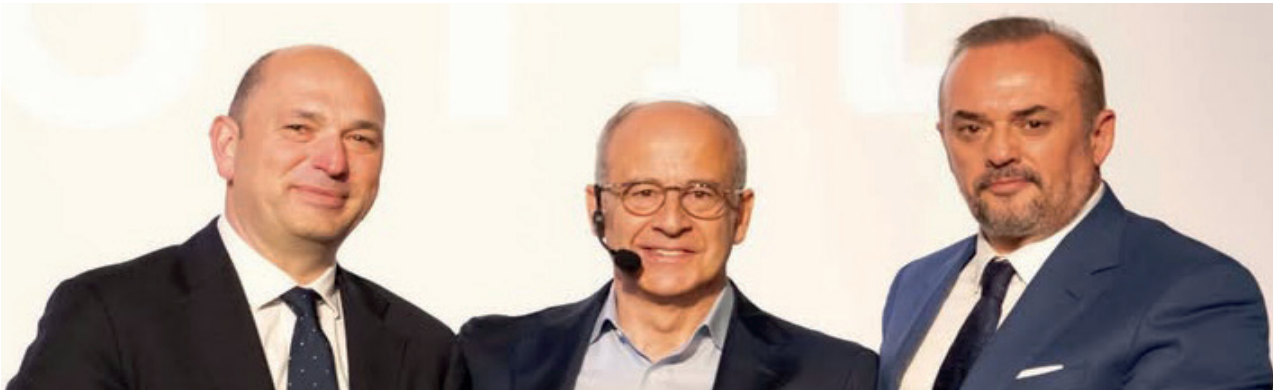
Konferansta, teknolojik dönüşümün hızlandığı günümüzde bireyleri ve kurumları geleceğe taşıyacak en önemli unsurun “insan olma kapasitesi” olduğu vurgulandı. Ahmet Bozer, yapay zekâ ve dijitalleşmenin iş dünyasını dönüştürdüğünü ancak yaratıcılık, empati, etik değerler, liderlik, iletişim ve problem çözme gibi insana özgü becerilerin geleceğin en değerli yetkinlikleri olmaya devam edeceğini ifade etti.

Eğitim kurumlarının yalnızca akademik başarıyı hedefleyen yapılar olmaktan çıkarak öğrencilerin karakter gelişimini, sosyal-duygusal becerilerini ve yaşam yetkinliklerini destekleyen merkezler haline gelmesinin önemine dikkat çekilen konferansta, geleceğin eğitim anlayışı üzerine kapsamlı değerlendirmeler yapıldı. Katılımcılar, öğrencilerin hızla değişen dünyaya uyum sağlayabilmeleri için eleştirel düşünme, iş birliği yapabilme ve değişime liderlik edebilme becerileriyle donatılmaları gerektiği konusunda görüş birliğine vardı.

Program boyunca iş dünyasından örnekler ve kişisel deneyimlerini paylaşan Ahmet Bozer, sürdürülebilir başarının temelinde insanı merkeze alan bir yaklaşımın bulunduğunu belirterek, eğitim kurumlarının bu dönüşümde üstlendiği kritik role dikkat çekti. Konferansın soru-cevap bölümünde ise katılımcılar, eğitim ve iş dünyasının geleceğine ilişkin merak ettikleri konuları doğrudan Bozer’e yöneltme fırsatı buldu.

Eğitim alanında düşünsel paylaşımı ve ortak aklı güçlendirmeyi amaçlayan etkinlik, katılımcılar tarafından büyük ilgi görürken, TÖZOK ve Özel Eyüboğlu Eğitim Kurumlarının eğitim dünyasına yönelik nitelikli içerikler üretme konusundaki iş birliğinin önemli bir örneği olarak değerlendirildi. Konferans, günün anısına gerçekleştirilen teşekkür takdimi ve toplu fotoğraf çekimiyle sona erdi.

Jolly
Okul Turları

Jolly Okul Turları ile
yurt içi ve yurt dıŐındaki
keşifler
seni bekliyor!

Detaylı bilgi ve iletişim için:
okulturlari@jollytur.com
0501 706 40 15

Karadağ Parlamento Başkan Yardımcısı Mirsad Nurković'ten TÖZOK'a Ziyaret

11 Mayıs 2026 tarihinde, Karadağ Parlamento Başkan Yardımcısı Mirsad Nurković ve beraberindeki heyet, Türkiye Özel Okullar Derneği'ni (TÖZOK) ziyaret ederek Dernek Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk ile bir araya geldi.

TÖZOK Genel Merkezi'nde gerçekleştirilen ziyarette, Türkiye ile Karadağ arasında eğitim alanında geliştirilebilecek iş birlikleri, özel öğretim kurumlarının eğitim sistemlerindeki rolü ve uluslararası eğitim çalışmalarına yönelik değerlendirmelerde bulunuldu. Görüşmede özellikle iki ülke arasında kurulabilecek akademik ve kültürel iş birliklerinin öğrenciler açısından sağlayacağı katkılar ele alındı.

Karadağ heyeti, Türkiye'de özel öğretim alanında yürütülen çalışmalar ve TÖZOK'un faaliyetleri hakkında bilgi alırken, eğitimde kalite standartlarının yükseltilmesi, öğrenci odaklı yaklaşımlar ve uluslararası projeler konusunda karşılıklı fikir alışverişi gerçekleştirildi. Ayrıca gelecekte hayata geçirilebilecek ortak çalışmalar ve eğitim organizasyonları üzerine değerlendirmeler yapıldı.

TÖZOK Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk, nazik ziyaretlerinden dolayı Karadağ Parlamento Başkan Yardımcısı Mirsad Nurković ve beraberindeki heyete teşekkür ederek, eğitim alanında kurulacak uluslararası iş birliklerinin ülkeler arasındaki ilişkileri güçlendireceğini ifade etti.

Samimi bir ortamda gerçekleşen ziyaret, karşılıklı iyi niyet temennilerinin paylaşılması ve günün anısına çekilen hatıra fotoğrafının ardından sona erdi.

Dijital Çağda Çocuk Yetiştirmek TÖZOK Webinar'ında Ele Alındı

Türkiye Özel Okullar Derneği (TÖZOK) tarafından 28 Nisan Salı günü düzenlenen webinar etkinliğinde, dijital çağın çocuklar üzerindeki etkileri ve ebeveynlere düşen sorumluluklar kapsamlı şekilde ele alındı. Etkinliğin konuğu olan Prof. Dr. Yavuz Samur, "Dijital Çağda Çocuk Yetiştirmek" başlıklı sunumuyla katılımcılara önemli bilgiler aktardı.

Webinarıda, teknolojinin çocukların gelişimi üzerindeki çok yönlü etkilerine değinen Prof. Dr. Samur, dijital araçların doğru kullanıldığında önemli fırsatlar sunduğunu, ancak kontrolsüz ve bilinçsiz kullanımın çeşitli riskleri de beraberinde getirdiğini vurguladı. Özellikle ekran süresi, dijital bağımlılık ve siber güvenlik konularında ebeveynlerin dikkatli olması gerektiğini belirtti.

Sunumunda ailelere rehberlik edecek önerilerde bulunan Samur, çocuklarla açık iletişim kurulmasının, dijital dünyada karşılaşabilecekleri riskleri azaltmada önemli bir rol oynadığını ifade etti. Ayrıca, ebeveynlerin çocuklarına rol model olması gerektiğinin altını çizerek, teknolojinin dengeli ve bilinçli kullanımının aile içinde bir kültür haline getirilmesi gerektiğini dile getirdi.

TÖZOK tarafından düzenlenen bu tür etkinliklerin, eğitimciler ve veliler açasından farkındalık oluşturmayı hedeflediği belirtilirken, dijitalleşen dünyada çocukların sağlıklı bireyler olarak yetişmesine katkı sunacak çalışmaların devam edeceği ifade edildi.

2026 - 2027 TÜRKİYE GENELİ TYT - AYT SINAV TAKVİMİ

TYT		18-19-20-21 EYLÜL 2026		19-20-21-22 ŞUBAT 2027		TYT AYT	
TYT		16-17-18-19 EKİM 2026			26-27-28-29 MART 2027		TYT AYT
TYT		20-21-22-23 KASIM 2026		09-10-11-12 NİSAN 2027		TYT AYT	
TYT		04-05-06-07 ARALIK 2026			16-17-18-19 NİSAN 2027		TYT AYT
TYT AYT		18-19-20-21 ARALIK 2026			07-08-09-10 MAYIS 2027		TYT AYT
TYT AYT		08-09-10-11 OCAK 2027		28-29-30-31 MAYIS 2027		TYT AYT	

9-10-11. SINIFLAR SÜREÇ DEĞERLENDİRME SINAVLARI

	9-10-11. Sınıflar Süreç Değerlendirme Sınavı 1	23-24-25-26 EKİM 2026
	9-10-11. Sınıflar Süreç Değerlendirme Sınavı 2	25-26-27-28 ARALIK 2026
	9-10-11. Sınıflar Süreç Değerlendirme Sınavı 3	19-20-21-22 MART 2027
	9-10-11. Sınıflar Süreç Değerlendirme Sınavı 4	28-29-30-31 MAYIS 2027

- Kurumlara özel bu sınavlar sadece Türkiye Deneme Platformu'nda.
- Tüm Deneme Sınavları, MEB Müfredatına, ÖSYM sınav formatı ve soru tiplerine uygun olarak hazırlanmıştır.
- TYT-AYT Deneme sınavları Video Çözümlü, A4 Ebat ve Poşetlidir.

HAZIRBULUNUŞLUK SINAVLARI

- Eğitim-öğretim yılı başında uygulanan Hazırbulunuşluk Sınavları, öğrencilerinizin akademik seviyesini doğru ve güvenilir şekilde analiz etmenizi, elde edilen veriler doğrultusunda sınıf yerleştirmelerinizi daha sağlıklı ve verimli bir şekilde gerçekleştirmenizi sağlar.
- Bir önceki eğitim yılının tüm kazanımlarını kapsayan sınavlarımız, öğrencilerin bilgi düzeyini kapsamlı biçimde ölçmek üzere hazırlanmıştır.
- 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ve 12. sınıf seviyelerine uygun olarak sunulan Hazırbulunuşluk Sınavları, A4 formatında hazırlanmıştır.

Türkiye Deneme Platformu gerekli gördüğü durumlarda sınav tarihlerini ve yayıncılarını değiştirme hakkını saklı tutar.

“Kurumsal deneme sınavlarında çözüm ortağımız”

2026 - 2027 TÜRKİYE GENELİ LGS SINAV TAKVİMİ

LGS		23-24-25-26 EKİM 2026		16-17-18-19 NİSAN 2027		LGS	
LGS		27-28-29-30 KASIM 2026		30 NİSAN - 01-02-03 MAYIS 2027		LGS	
LGS		25-26-27-28 ARALIK 2026		07-08-09-10 MAYIS 2027		LGS	
LGS		19-20-21-22 MART 2027		28-29-30-31 MAYIS 2027		LGS	
LGS		02-03-04-05 NİSAN 2027			04-05-06-07 HAZİRAN 2027		LGS

5-6-7. SINIFLAR SÜREÇ DEĞERLENDİRME SINAVLARI

	5-6-7. Sınıflar Süreç Değerlendirme Sınavı 1	23-24-25-26 EKİM 2026
	5-6-7. Sınıflar Süreç Değerlendirme Sınavı 2	25-26-27-28 ARALIK 2026
	5-6-7. Sınıflar Süreç Değerlendirme Sınavı 3	19-20-21-22 MART 2027
	5-6-7. Sınıflar Süreç Değerlendirme Sınavı 4	28-29-30-31 MAYIS 2027

- ▶ Öğrenci Sınav Gelişim Raporu ile öğrencilerinizin sınavlar arası gelişimini takip edebilirsiniz.
- ▶ Birleştirilmiş Sınav Karnesi ile gerçek performans analizi yapabilir, öğrencilerinizin boş bıraktığı sorular ile yanlış yaptığı sorulardan oluşan Sıfır Hata Kitapçığı'nı ücretsiz olarak alabilirsiniz.
- ▶ Tüm Deneme sınavları Video Çözümlü ve A4 Ebat olarak hazırlanmıştır.

BURLULUK SINAVLARI

20 FARKLI SERİ

A4 EBAT

KURUM LOGOLU

ÖN-ARKA KAPAK BASKILI

- ▶ Kurumların seçkin öğrenci kabul süreçlerine değer katmak amacıyla titizlikle hazırlanan 20 farklı seri Bursluluk Sınavı, akademik ölçme ve değerlendirmede yüksek standartlar sunar.
- ▶ Alanında uzman öğretmenler tarafından hazırlanan sınavlarımız; güncel müfredat, dengeli zorluk dağılımı ve ayırt edici soru yapısıyla üç gruptan oluşmaktadır.
- ▶ 10 Farklı Seri : Aralık ayı sonuna kadar olan kazanımları kapsar.
- ▶ 8 Farklı Seri : Ocak ayı sonuna kadar olan kazanımları kapsar.
- ▶ 2 Farklı Seri : Şubat ayı sonuna kadar olan kazanımları kapsar.

Türkiye Deneme Platformu gerekli gördüğü durumlarda sınav tarihlerini ve yayıncılarını değiştirme hakkını saklı tutar.

TÖZOK Deneme Sınavları Türkiye Temsilcisi

MEET Eğitim Ankara Zirvesi'nde Eğitimde Ortak Vizyon Vurgusu

Eğitim dünyasının önemli buluşmalarından biri olan MEET Eğitim Ankara Zirvesi, kamu ve özel sektör temsilcilerinin geniş katılımıyla gerçekleştirildi. Zirveye Türkiye Özel Okullar Derneği (TÖZOK) Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk ile TÖZOK üyesi okul kurucuları Meltem Ayhan ve Tolga Özdemir katılım sağladı.

Zirvede, eğitimde dönüşüm süreçleri, dijitalleşmenin öğretim modellerine etkisi, yapay zekâ destekli öğrenme uygulamaları ve geleceğin eğitim politikaları kapsamlı şekilde ele alındı. Eğitim sisteminin tüm paydaşlarını bir araya getiren organizasyon, ortak akıl ve iş birliği kültürünün güçlendirilmesi açısından önemli bir platform olarak değerlendirildi.

Program kapsamında Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin de yer aldı. Bakan Tekin, eğitim alanında yürütülen güncel çalışmalar ve gelecek vizyonuna ilişkin değerlendirmelerde bulunarak, eğitimde niteliğin artırılmasına yönelik yürütülen politikaları paylaştı.

Zirve boyunca gerçekleştirilen oturumlarda, özel öğretim kurumlarının eğitim sistemine sunduğu katkılar, sektörün karşılaştığı güncel ihtiyaçlar ve çözüm önerileri de gündeme geldi. Katılımcılar, eğitimde sürdürülebilir kaliteyi artırmak için kamu ve özel sektör arasında güçlü bir iş birliğinin gerekliliğine dikkat çekti.

TÖZOK Başkanı Zafer Öztürk, eğitimde dönüşümün ancak tüm paydaşların ortak katkısıyla mümkün olabileceğini belirterek, bu tür platformların sektörün gelişimi açısından önemli bir rol üstlendiğini ifade etti. Zirve, karşılıklı görüş alışverişi ve değerlendirmelerin ardından verimli bir şekilde tamamlandı.

TÖZOK Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk KariyerKüre Zirvesi'ne Konuşmacı Olarak Katıldı

Türkiye Özel Okullar Derneği (TÖZOK) Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk, eğitim ve kariyer dünyasını bir araya getiren KariyerKüre Zirvesi'ne konuşmacı olarak katıldı.

Zirvede gerçekleştirdiği konuşmada Öztürk, eğitim sisteminin hızla değişen dünya koşullarına uyum sağlaması gerektiğine dikkat çekerek, öğrencilerin yalnızca akademik başarıyla değil; aynı zamanda 21. yüzyıl becerileriyle donatılmasının önemine vurgu yaptı. Özellikle eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim ve dijital okuryazarlık gibi yetkinliklerin, gençlerin kariyer yolculuğunda belirleyici rol oynadığını ifade etti.

Özel okulların bu dönüşümde üstlendiği role değinen Öztürk, yenilikçi eğitim modelleri, uluslararası programlar ve bireysel gelişimi odağa alan yaklaşımlarla öğrencilerin geleceğe daha güçlü hazırlandığını belirtti. Ayrıca, okul-üniversite-iş dünyası iş birliğinin güçlendirilmesinin, gençlerin kariyer planlamasında daha bilinçli adımlar atmalarına katkı sağlayacağını dile getirdi.

Konuşmasında ailelere ve eğitimcilere de önemli mesajlar veren Öztürk, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine uygun yönlendirilmesinin kritik olduğunu, her öğrencinin kendi potansiyelini keşfedebileceği bir eğitim ortamının sağlanması gerektiğini vurguladı.

KariyerKüre Zirvesi, alanında uzman isimleri ve gençleri bir araya getirerek eğitimden kariyere uzanan yolculukta farkındalık oluşturmayı amaçlarken, TÖZOK'un bu tür organizasyonlardaki aktif katılımı dikkat çekti.

TÖZOK Üniversitelerle Güç Birliği Yapıyor

Türkiye’de özel öğretim alanının gelişimine öncülük eden Türkiye Özel Okullar Derneği, yükseköğretim kurumlarıyla gerçekleştirdiği iş birliği anlaşmalarıyla eğitim dünyasında güçlü köprüler kurmaya devam ediyor. Öğrencilerin akademik gelişimlerini desteklemek, öğretmen ve eğitim yöneticilerinin mesleki yetkinliklerini artırmak amacıyla hayata geçirilen protokoller; eğitimde sürdürülebilir kalite anlayışına önemli katkılar sunuyor.

Son dönemde üniversitelerle yapılan iş birlikleri kapsamında; öğretmen eğitimleri, ortak akademik çalışmalar, seminer ve konferans organizasyonları, öğrencilere yönelik burs ve indirim imkanları ile eğitim teknolojileri alanında ortak projeler gündeme geliyor. Bu iş birlikleri sayesinde TÖZOK üyesi okulların öğrenci, mezun ve çalışanlarının üniversitelerin akademik olanaklarından daha etkin şekilde yararlanması hedefleniyor.

TÖZOK Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk, üniversitelerle geliştirilen iş birliklerinin yalnızca bugünün değil geleceğin eğitim anlayışını da şekillendirdiğini belirterek; okul, üniversite ve sektör iş birliklerinin öğrencilerin kariyer planlamalarında önemli rol oynadığını ifade etti. Öztürk ayrıca, özel okullar ile yükseköğretim kurumları arasında kurulacak güçlü bağların eğitimde niteliğin artırılması açısından büyük önem taşıdığını vurguladı.

Dernek, önümüzdeki dönemde de farklı üniversitelerle yeni iş birlikleri gerçekleştirerek eğitim ekosistemini güçlendirmeyi ve öğrencilerin çağın gerekliliklerine uygun donanımlarla yetişmesine katkı sunmayı hedefliyor.

TÖZOK Tarafından Düzenlenen Webinar Serisi Kapsamında, Oktay Aydın “Sınava Hazırlanma Sürecinde Destekleyici Ebeveyn Olmak” Başlıklı Bir Sunum Gerçekleştirdi

Webinarında, sınav sürecinin yalnızca öğrenciler için değil, aileler için de önemli bir dönem olduğuna dikkat çeken Aydın, ebeveynlerin bu süreçte üstlendikleri rolün öğrencinin akademik başarısı kadar psikolojik iyi oluşunu da doğrudan etkilediğini vurguladı. Ailelerin çocuklarına yaklaşım biçiminin, sınav kaygısı, motivasyon ve özgüven üzerinde belirleyici olduğunu ifade etti.

Dr. Aydın, destekleyici ebeveynliğin temel unsurlarını; çocuğu koşulsuz kabul etmek, gerçekçi beklentiler oluşturmak, kıyaslamadan kaçınmak ve açık iletişim kurmak olarak sıraladı. Ayrıca, sınav sürecinde aşırı baskının öğrencilerde kaygıyı artırabileceğini, bunun yerine rehberlik eden ve anlayışlı bir yaklaşımın daha sağlıklı sonuçlar doğurduğunu belirtti.

Webinarında ele alınan bir diğer önemli başlık ise sınav kaygısıyla baş etme yöntemleri oldu. Ebeveynlerin çocuklarının duygularını anlamaya çalışmasının, onları dinlemesinin ve gerektiğinde profesyonel destek almaktan çekinmemesinin önemine değinildi.

TÖZOK yetkilileri, bu tür eğitimlerin velilerin bilinçlenmesine katkı sağladığını ve öğrenci başarısına dolaylı olarak önemli destek sunduğunu ifade ederek, webinar serilerinin önümüzdeki dönemde de devam edeceğini belirtti.

SINAV SÜRECİNDE AİLE DESTEĞİNİN GÜCÜ

Başarının anahtarı sadece bilgi değil, *doğru destek!*

TÖZOK WEBINAR SERİSİ

“ Sınav süreci yalnızca öğrenciler için değil, aileler için de önemli bir dönemdir. Ebeveynlerin yaklaşımı, öğrencinin akademik başarısı kadar psikolojik iyi oluşunu da doğrudan etkiler.

DESTEKLEYİCİ EBEVEYNLİĞİN TEMEL UNSURLARI

- Çocuğu koşulsuz kabul etmek
- Gerçekçi beklentiler oluşturmak
- Kıyaslamadan kaçınmak
- Açık iletişim kurmak

AŞIRI BASKI KAYGIYI ARTIRIR!
Aşırı baskı öğrencilerde kaygıyı artırabilir. Rehberlik eden, anlayışlı ve destekleyici bir yaklaşım daha sağlıklı sonuçlar doğurur.

SINAV KAYGISIYLA BAŞ ETME YOLLARI

- Çocukların duygularını anlamaya çalışın.
- Onları dinleyin, anladığınızı gösterin.
- Gerektiğinde profesyonel destek almaktan çekinmeyin.

Bu tür eğitimler, velilerin bilinçlenmesine katkı sağlamakta ve öğrenci başarısına dolaylı olarak önemli destek sunmaktadır.

EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE FAY HATLARI VE KIRILMALAR: EĞİTİME İLİŞKİN BİR SOSYO-PEDAGOJİK ANALİZ

Prof. Dr. Lütfü İLGAR

*Biruni Üniversitesi Eğitim Fakültesi
PDR Anabilim Dalı başkanı*

Eğitim, varlığı insan yapma bilim ve sanattır. Eğitim ile varlık ya insani özellikleri taşıyarak insan olacaktır ya da insana benzeyen ama insani özellikler taşımayan bir varlık olacaktır. Eğitimle cevheri mücevher yapma amaçlanır. Eğitimin en önemli amacı toplumları oluşturan bireylerde istendik yönde kalıcı davranış değişikliği meydana getirerek olumlu özelliklere sahip bireylerden oluşan bir toplum yaratmaktır. Günümüzde her toplum eğitim sistemi ile zamanın (çağın) gereklerine uyum sağlayan bireyler yetiştirmek zorundadır. Çocuğun ilk ve doğal öğretmeni anne ve babasıdır. Çocuğun aile çevresi onun yaşamının tümünde etkili olmakla birlikte özellikle ilk yıllardaki gelişiminde birinci derecede etkilidir. Çocuğun büyümesiyle birlikte aile çevresi çocuğun tüm gelişim ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmakta, bu durumda devreye, çocukların yaşlılarıyla kendi çevrelerini oluşturup, gelişimlerini en sağlıklı, en doğal biçimde yaşayabilecekleri bir ortam sağlayan eğitim kurumları girmektedir. Yani; çocuğun eğitimi aile kurumunda başlar ve okul eğitimiyle devam eder.

Varlığı insan yapma bilim ve sanatı olan eğitim günümüzde oldukça hızlı değişim ve dönüşüm geçirmekte olup, bu değişim ve dönüşümler tüm paydaşları ve toplumu etkilemektedir. İncelendiğinde, hemen hemen bütün toplumların ve ülkelerin bu gelişmelerden etkilendiği, kimi toplumların değişim ve dönüşüme yön vermede başarılı kimilerinin de başarısız olduğu görülmektedir. Bilginin üretim ve paylaşım hızının yüksek, ulaşımının kolaylaşması teknolojiyle daha da mümkün olmuş, gelişmiş ülkelerin takipçisi olarak Türkiye de gelişen teknoloji ve kullanımının yaygınlaşmasıyla sosyal ve pedagojik yönlerden etkilenmiştir. Bu değişim ve gelişmelerden de çocuk - genç, aile ve eğitim kurumları fazlasıyla etkilenmektedir.

Aile Kurumunun Değişimi

Ailenin, çocuk ve gencin eğitimindeki yeri ve önemi gitgide zayıflamakta, aile çeşitli nedenlerle çocuk eğitimde yetersiz kalmaktadır. Evlilik kurumuna rağbet azalmakta, bekarlığı tercih edenler artmakta, evlilik yaşı yukarılara çıkmakta, ileri yaşta çocuk sahibi olma, çocuksuzluk ya da tek çocuk tercih edilmektedir. Boşanma artmakta, bundan en fazla çocuk etkilenmektedir. Yeni aile tür ve yapıları ortaya çıkmakta, birlikte yaşamayı evliliğe seçenek olarak görenlerin oranı da artmaktadır. Geleneksel aileden çekirdek aileye evrilen aile yapısı, boşanma, ölüm, evlilik dışı doğum vb. gibi nedenlerle tek ebeveynli aileyi ortaya çıkarmıştır. Aile türü ile ilgili yeni bir gelişme de boşanma ve sonrasında yeniden evlenmelerin oluşturduğu yeni geniş aile (iki çekirdekli aile) tipidir. Yeni geniş aile tipinin geleneksel geniş aileden farkı, eşlerin eski evlilikten gelen çocuklarıyla beraber kurdukları ailedir.

Yeni Ebeveynlik Stilleri ve Tutumlar

Aile yapılarının yanında ailede anne-baba tutumlarında da değişim söz konusudur. Tek ya da az çocuklukluk, çocuk merkezlilik, anne-baba ve çocuk arasındaki iletişim ve bağların kurulamayışı, çocukla geçirilen zamanın nitelik ve nicelikçe azalması, ailenin karar alma ve otorite yapısının eşitlikçi/dengeli tarza daha yakın olması günümüzde gözlemlenen olgulardır. Kandemir (2026)'in yetişkinler üzerinde yaptığı bir çalışmada yetişkinlerin annelerinin çocuk yetiştirme tutumu sırasıyla; hoşgörülü/demokratik, aşırı koruyucu, baskıcı ve otoriter, mükemmeliyetçi şeklinde sıralanırken, babalarının çocuk yetiştirme tutumu; hoşgörülü/demokratik, baskıcı ve otoriter, aşırı koruyucu, ilgisiz/kayıtsız şeklinde sıralanmıştır. Günümüzde okul çağında çocuğu olan anneler ve babaların çocuk yetiştirme tutumlarının daha çok aşırı hoşgörülü ve izin verici, koruyucu, mükemmeliyetçi olduğu görülmekte, anne-babaların sürekli evhamlı ruh haline sahip, çocuk bağımlısı, prens-prenses yetiştirenler olduğu şeklinde eleştiriler yaygınlaşmaktadır.

Günümüzde dünyada yaşanan ekonomik, sosyal, politik, duygusal, teknolojik pek çok etken ebeveynlerin çocuklarına karşı yaklaşımlarını da değiştirmekte, doğal olarak yeni ebeveynlik stillerini de ortaya çıkarmaktadır. Çocuklarla El Ele Ebeveynlik (temel duygu çocuğun ebeveynlerinden en az biriyle iyi iletişim ve etkileşim halinde olması hali), İnatlaşmadan Ebeveynlik (ebeveynlerin, çocuklarıyla çatışmaya girmeden uyum içinde olabilmesi), Doğal Ebeveynlik (çocuğun yapması gerekenleri kendi iradesi ile yapması, çocuğun zorlanmaması), Pozitif Ebeveynlik (çocuğun yaptığı şeyin ebeveynleri tarafından neden hoş karşılanmadığını bilmek istemesi gibi 'neden' sorusunun önemli olduğu ebeveynlik yaklaşımı) (Dönmez, 2019'dan akt., Özdemir, 2023) yeni nesil ebeveynlik stillerine örnek olarak gösterilebilir. Bunlardan biri de Helikopter Ebeveynlik stili (Özdemir, 2023), diğeri de Kar küreyici (snowplow) ebeveynliktir. Helikopter Ebeveynlik stiline Drone Ebeveynlik te denilmektedir. Koruyucu oluş, küçük yaştan itibaren sorumluluk verilmeysi, sınırlar konmaması, mükemmeliyetçilik, kendinde olmayı çocukta gerçekleştirme isteği sonuçta farklı uyum ve davranış sorunlarının görülmesine yol açabilmektedir.

Bilginin Artış Hızını Çok yüksek Olması ve Teknolojideki Müthiş gelişmeler

1800 ile 1900 yılları arasında (100 yılda) iki kat artan insanlık bilgisi bu defa 1900 ile 1950 yıllarında (50 yılda) iki katına çıktı. Bilgi hacmi daha sonra her 10 yılda, bilim adamlarının belirttiği üzere halen her 5-6 yılda iki katına çıkmaktadır (Lufner, 1989:837). Tahminlere göre küresel bilgi günümüzde her beş yılda bir ikiye katlanırken 2020 yılında her 72 günde bir olacaktır (Staudt, 2001'den akt: Düzakın ve Yalçınkaya, 2008). Schilling (2013) bilginin her 12 ayda bir ikiye katlanıyor olduğunu, yakında her 12 saatte bir ikiye katlanacağını belirtmektedir. Bilginin yenilenme döngüsünün günümüzde daha da hızlanması, teknolojideki dünyayı ne yöne evrileceği kestirilemeyen ilerlemeler ve dijitalleşme, aile ile eğitim kurumlarındaki eğitimi de değiştirip dönüştürmektedir. Robot teknolojisi ve yapay zekanın yaşamımıza yeni yeni girmesine rağmen etkileri bir çok alanda olduğu gibi eğitim alanında da kolaylıkla görülebilmektedir.

Nörolojik Olgunlaşma ve Yaşam Süresinin Uzaması

Beynin planlama, dürtü kontrolü ve karar verme gibi işlevlerden sorumlu olan prefrontal korteks, yaklaşık 25 yaşına kadar tam olarak olgunlaşmaz (<https://www.simplypsychology.org/prefrontal-cortex-development-age.html>). Bu da ergenlik yaşının uzadığı anlamına gelmektedir. Dünyada ve Türkiye'de yaşam süresi uzamaktadır. TÜİK (2025) verilerine göre yeni doğmuş bir bireyin mevcut ölümlülük risklerine maruz kalması durumunda yaşaması beklenen ortalama yıl sayısı olarak tanımlanan "doğuşta beklenen yaşam süresi" Türkiye'de 2021-2023 döneminde 77,3 yıl iken 2022-2024 döneminde 78,1 yıl oldu (<https://veriportali.tuik.gov.tr/tr/press/54081>). Yaşam süresinin uzaması bazı avantaj ve dezavantajları beraberinde getirmektedir.

Eğitimde Paradigma Değişimi

Psiko-sosyal ve biyolojik bir varlık olan insan doğumundan itibaren hayatının sonuna kadar devan edecek bir eğitim sürecinin içinde yer alır. Bu yer alışı; başta aile üyeleri olmak üzere, çevresindeki herkesin ve her şeyin davranışlarını gözlemler ve taklit eder. Çocuğun ilk öğrenmeleri bu yönüyle informal eğitim olarak nitelendirilir. Çocuk daha sonra formal eğitim içerisinde yer alarak davranışlar kazanır. Gelişen teknoloji ile birlikte çocuk ve genç aile ve okul dışında internet yoluyla farklı içeriklere kolaylıkla ulaşabilmekte, bu içerikleri örnek alıp uygulayabilmektedir. Okul ve öğretmen bilgi kaynağı olma özelliğini yavaş yavaş yitirmekte, yerine yapay zeka ve robotlar geçmeye başlamaktadır. Bu gelişmeler hiç kuşkusuz ki eğitim kurumlarını zorlayacaktır. Gelişen teknoloji birçok iş ve mesleği ortadan kaldırmaya başlamış, yeni mesleklerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bütün bu gelişmeler eğitim kurumlarının kendilerini teknolojiye karşı konumlandırmalarının önemini arttırmaktadır.

Kaynakça

- Düzakın, E. & Yalçınkaya, S. (2008). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemi ve Çukurova Üniversitesi öğretim elemanlarının yakınlıkları. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17(1). 225-244.
- Kandemir, D. (2026). Yetişkinlerde Özgeçiciliğin Psikolojik Sağlıklı Üzerindeki Yordayıcı Rolünün İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Biruni Üniversitesi.
- Lufner, H. (1989). Sanayileşme sürecinde eğitim. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 22(2), 837- 845.
- Özdemir, M.B. (2023). Değişen dünyada yeni bir ebeveynlik yaklaşımı: Helikopter ebeveynlik, Alanyazın, 4(1),21-31.
- Schilling, D. R. (2013). Knowledge Doubling Every 12 Months, Soon to be Every 12 Hours. Industry Tap, 19. Retrieved April 19, <https://www.industrytap.com/knowledge-doubling-every-12-months-soon-to-be-every-12-hours/3950>.
- <https://veriportali.tuik.gov.tr/tr/press/54081>
- <https://www.simplypsychology.org/prefrontal-cortex-development-age.html>

Bahar BİRKAL
Eğitim Yöneticisi

TEKNOLOJİ VE YAPAY ZEKA ÇAĞINDA ÖĞRETMEN OLMAK

Merhaba eğitimci dostlarım. Başlığı görünce bile sıkıldınız değil mi? Haklısınız. Çünkü son yıllarda dön dolaş her yerde, her seminerde, her sempozyumda bu konulara maruz kaldık ve bu konulardan bunaldık.

Çoğu zaman kendimizi bir öğretmen olarak yetersiz bile hissettik. Öğrencilerimizin çok gerisinde kaldığımızı ve onlara ulaşamayacağımızı düşündük. Bu yazı ile biraz dertleşelim ve moral bulalım istedim.

Siz de ister misiniz?

Şimdi önce şuradan başlayalım. Bizler akıllı, donanımlı ve eğitilmiş meslek sahibi olmuş öğretmenleriz. Aldığımız pedagojik formasyon da artımız. Biliyoruz ki her dönemin, her yeni neslin beklentileri ve ihtiyaçları farklı. Buna göre de kendimizi hazırlayabiliriz. Bu kadar iyi durumdayken neden bu kadar endişeleniyoruz?

Çünkü teknoloji şirketleri piyasaya sunduğu ürünü satmak isterken öyle güzel bir pazarlama yapıyor ki hedef şaşıyor. Araç olması gereken ürün, bir anda amaç haline geliyor ve onsuz asla yapamayız, diye düşünülüyor.

Konu hakkında temkinli davranmak ve moda uyararak akıntıya kapılmamak, burada yapılması gereken ilk hareket.

Gerçekten çok yönlü düşünmek gerekiyor. Çünkü faydanın yanı sıra pek çok tehlikenin de yanında hızlıca geldiğini görüyoruz.

Biz eğitimcilerin birinci önceliğinin insan yetiştirmek olduğunu hepimiz biliyoruz. Ama nasıl bir insan? İşte bunu düşündüğümüzde yol haritamız karşımızda beliriyor.

Ahlaklı insan, etik değerlere sahip insan, empati kurabilen insan, teknolojiyi kullanabilen insan vb. Saymakla bitiremeyiz. Ama eskilerin dediği gibi "insan gibi insan" yetiştirmek istiyoruz.

Özetle insan olma değerlerini almadan teknolojiye ve yapay zekaya körlemesine yavrularımızı emanet etmemeliyiz. Hele 10 yaşın altındaki yavrularımızı hiç. (Prof. Dr. Soner Yıldırım Hocamızın kulakları çınlasın:) Bizleri katıldığımız bir sempozyumda çok sıkı tembihledi.)

Çocuklarımız ne zaman çocuk olacaklar? Mutlu çocuk olamayan mutsuz yetişkinler mi olacaklar? Buradan hareketle doğayı seven, araştıran, gözlemleyen, merak eden, sorgulayan, oyun oynayan, en başta mutlu çocuklar yetiştirelim. Beynini kullanamayan, özümseyemeyen, akıl süzgecinden geçiremeyen, yorum yapamayan ve en önemlisi inisiyatif alamayan çocuklar ve gençler değil. Gelecekte korkan, kaygı duyan ya da tam tersi, hiçbir şeyi hiç kimseyi önemsemeyen sadece kendini düşünen nesiller değil.

Asıl tehlike çocuklarımızın teknoloji kullanması değil, düşünme sorumluluğunu teknolojiye devretmesidir. Bir problem karşısında çözüm üretmek yerine cevabı hazır almak, zamanla sorgulama ve muhakeme becerilerini zayıflatabilir. Sabır ve dikkat sürelerini azaltabilir. Üretmek yerine sadece tüketmeye yöneltebilir.

Neyse ki dünya yavaş yavaş doğrulara uyanıyor. Son yıllarda ekran kullanımının öğrenme, dikkat ve sosyal gelişim üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmalar nedeniyle birçok eğitim sistemi dijitalleşme konusunda daha dengeli politikalar geliştirmeye başladı. Birçok ülkede de okul çağı çocuklar için klasik yöntemlere dönüş yapılıyor. Aslında tüm eğitimciler bilir, ince motor kaslar çalışmadan öğrenme gerçekleşemez. Yani defterin dokusu, kitabın kokusu çocuk tarafından hissedilecek.

Elbette yaşadığımız ve çocuklarımızın doğduğu teknoloji çağının farkındayım. Hepimiz farkındayız. Bu arada şahsen ben yeniliği ve teknolojiyi çok severim. Ama çocukların önüne koyarken de dikkatli olmayı severim. Yapay zekâ öğretmenin yerine geçecek bir araç değildir. Ancak öğretmenin zamanını daha verimli kullanmasına, farklılaştırılmış öğrenme materyalleri hazırlamasına ve öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını görmesine yardımcı olabilir. Bu sebeple teknolojiden korkmamalıyım. Ama ona teslim olmamalıyım ve insan yetiştirmeyi unutmamalıyım.

Ayrıca öğretmenin yerini hiçbir teknolojik araç alamaz. Neden mi? Çünkü bir yapay zekâ öğrencinin gözündeki korkuyu fark edemez. Bir arkadaş kavgasının altında yatan kırgınlığı hissedemez. Bir çocuğun başını okşayarak ona güven veremez. Sevincini, mutluluğunu, heyecanını paylaşamaz. Bunlar öğretmenin insan tarafıdır ve hiçbir teknoloji bunu üstlenemez.

Geleceğin dünyasına hazırlanmak, çocuklarımızı ekranlarla baş başa bırakmak değildir. Onları düşünebilen, hissedebilen, sorgulayabilen ve doğru karar verebilen bireyler olarak yetiştirmektir. Yapay zekâ güçlü bir araçtır fakat yönü belirleyecek olan yine insan aklı, insan vicdanı ve öğretmenin rehberliğidir.

Sözün özü Paracelsus'un da dediği gibi "Zehiri belirleyen dozudur." Yavrularımızı geleceğe hazırlarken öğretmenleri olarak şifa (ilaç) olalım, zehir değil.

Özgür Eyüboğlu DOĞAN

Akademiik Koordinatör

YAPAY ZEKA ÇAĞINDA ÇOCUKLARI GERÇEKTE TANIYABİLİYOR MUYUZ?

Yapay zekâ teknolojilerinin eğitim alanında yaygınlaşmasıyla birlikte ölçme ve değerlendirme anlayışı yeniden tartışılmaya başlandı. Bilgiye erişimin son derece kolaylaştığı günümüzde, öğrencilerin yalnızca ne bildiğini ölçmek artık yeterli görünmüyor. Buna rağmen birçok okulda hâlâ hızlı cevap verme, ezber bilgiyi hatırlama ve standart sınav başarısı ön planda tutuluyor.

Oysa geleneksel ölçme yöntemleri bazı öğrencileri görünür kılarken bazılarını sessizce sistemin dışında bırakabiliyor. Özellikle farklı öğrenme biçimlerine sahip çocuklar, standart değerlendirme süreçlerinde kendilerini tam olarak ortaya koyamayabiliyor. Bu nedenle bugün eğitimde kapsayıcı ölçme anlayışı, öğretmenin değişen rolü ve alternatif değerlendirme yaklaşımları giderek daha fazla önem kazanıyor.

Çünkü geleceğin eğitim sistemleri yalnızca doğru cevabı değil; düşünme biçimini, merakı, yaratıcılığı ve öğrenme sürecini de görebilmek zorunda.

Bir çocuk artık birkaç saniye içinde yapay zekâya ödev hazırlatabiliyor. Bir metni özetletebiliyor ya da anlamadığı bir konuyu tekrar tekrar açıklayabiliyor. Birkaç yıl önce saatler sürebilecek işlemler bugün dakikalar içinde tamamlanabiliyor. Ancak bütün bu dönüşümün ortasında rahatsız edici bir soru duruyor:

Biz çocukların gerçekten neyi öğrendiğini nasıl anlayacağız?

Çünkü eğitim sistemleri teknoloji kadar hızlı değişiyor. Sınıflar değişiyor, araçlar değişiyor, çocukların bilgiye ulaşma biçimi değişiyor; fakat ölçme anlayışı çoğu zaman aynı kalıyor. Hâlâ birçok çocuk için başarı; hızlı cevap vermek, doğru şıkki işaretlemek ve kısa sürede hatırlamak anlamına geliyor.

Oysa bazı çocuklar düşünmek için zamana ihtiyaç duyar. Bazıları konuşarak öğrenir, bazıları gözlemleyerek. Bazıları ise bilgisini testte değil; bir tartışmanın içinde, bir proje üretirken ya da problem çözerken gösterir.

Sorun şu ki eğitim sistemleri her çocuğu aynı yerden görmüyor olabilir.

Belki de bazı çocuklar başarısız değildir; yalnızca mevcut sistem onların güçlü yönlerini fark edecek kadar dikkatli değildir.

Aynı Sınav Herkes İçin Gerçekten Adil mi?

Uzun yıllar boyunca aynı sınavı herkese uygulamanın eşitlik olduğu düşünülürdü. Çünkü herkes aynı sorulara cevap veriyordu. Ancak zamanla önemli bir gerçek fark edildi: Her çocuk sınava aynı yerden başlamıyor.

Bazı çocuklar kendilerini yazılı olarak rahat ifade ederken bazıları düşüncelerini sözlü anlatımda daha güçlü ortaya koyabiliyor. Bazıları sınav anında yoğun kaygı yaşarken bazıları sessiz ama güçlü gözlem becerilerine sahip olabiliyor.

Buna rağmen çoğu ölçme sistemi çocuklardan aynı sürede, aynı yöntemle ve aynı biçimde başarı göstermelerini bekliyor. Özellikle kalabalık sınıflarda bazı öğrenciler daha görünür hale gelirken bazıları giderek sessizleşiyor. Hızlı düşünen ve sistemin beklentilerine uyum sağlayan çocuklar çoğunlukla "başarılı" kabul ediliyor. Daha farklı düşünen çocuklar ise çoğu zaman yeterince fark edilmiyor.

Oysa gerçek yaşamda insanlar problemleri aynı şekilde çözmez. Herkes aynı hızda düşünmez. Aynı sonuca farklı yollarla ulaşabilir.

Belki de eğitim sistemlerinin en büyük sorunlarından biri tam da burada başlıyor: Çocukların farklılıklarını görmek yerine onları ortak bir kalıba yerleştirmeye çalışmak.

Yapay Zekâ Çağında Ezber Neyi Çözüyor?

Eskiden bilgiye ulaşmak zordu. Bu nedenle bilgiyi akılda tutmak büyük önem taşıyordu. Bugün ise bilgi her yerde. Bir çocuk birkaç saniye içinde tarihî bir olayı öğrenebiliyor, bir formül bulabiliyor ya da örnek metinlere ulaşabiliyor.

Bu yüzden artık yalnızca bilgiyi hatırlamayı ölçmek yeterli görünmüyor.

Çünkü bilgiye ulaşmak ile bilgiyi anlamak aynı şey değil.

Bugün bazı öğrenciler sınavlarda yüksek not almasına rağmen yorum yapmakta zorlanabiliyor. Bazıları ise testlerde ortalama sonuçlar aldığı hâlde dikkat çekici fikirler üretebiliyor. Özellikle proje çalışmalarında, tartışmalarda ya da grup etkinliklerinde bazı çocukların farklı biçimde parladığı görülebiliyor.

Fakat standart sınavlar çoğu zaman yalnızca sonucu görüyor; süreci değil.

Bir çocuğun nasıl düşündüğünü, nasıl bağlantılar kurduğunu ya da nasıl bir merak geliştirdiğini ölçmek ise çok daha zor. Ancak belki de artık asıl önemli olan tam olarak bu.

Sessiz Çocuklar Sistem Dışında mı Kalıyor?

Bazı çocuklar sınıfta daha az konuşur. Hemen cevap vermez, sık sık söz istemezler. Bu durum çoğu zaman yanlış yorumlanabiliyor.

Oysa bazı öğrenciler önce düşünür, sonra konuşur.

Bazıları hata yapmaktan korktuğu için geri çekilir. Bazıları ise kendisini yeterince güvende hissetmediği için sessizleşir. Özellikle sürekli değerlendirilme hissi yaşayan çocuklarda bu durum daha belirgin hale gelebilir.

Bugünkü ölçme sistemlerinin önemli bir bölümü görünür performansa dayanıyor. Hızlı cevap veren, aktif görünen ve kendisini rahat ifade eden öğrenciler daha kolay fark ediliyor.

Ancak eğitim bazen sessiz ilerler.

Bir çocuğun özgüven kazanması, soru sormaya başlaması ya da ilk kez kendi fikrini savunması çoğu zaman sınav sonuçlarından daha değerli gelişmelerdir. Buna rağmen bu değişimleri ölçmek kolay değildir.

Belki de iyi bir öğretmen tam burada ortaya çıkar. Çünkü bazı gelişmeler sayıdan çok dikkatli bir gözlemlerle anlaşılır.

Öğretmenin Rolü Neden Daha Önemli Hale Geldi?

Yapay zekâ birçok akademik işlemi hızlandırıyor olabilir. Ancak çocukların hâlâ anlaşılmaya ihtiyacı var.

Bir öğrencinin neden sessizleştiğini, neden kaygı yaşadığını ya da neden geri çekildiğini teknoloji her zaman anlayamaz. Bu nedenle öğretmenin rolü ortadan kalkmıyor; aksine daha da önemli hale geliyor.

Artık öğretmenin yalnızca bilgi aktaran kişi olması yeterli görünmüyor. Öğrenciyi gözlemleyen, onun güçlü yönlerini fark eden ve güvenli bir öğrenme ortamı oluşturan rehberlere ihtiyaç duyuluyor.

Özellikle ölçme süreçlerinde öğretmenin çocukları yalnızca sonuç üzerinden değil, süreç üzerinden de değerlendirmesi gerekiyor. Çünkü bazı çocuklar cevabı hemen vermez ama derin düşünür. Bazıları tek başına sessizdir ama grup içinde üretkendir. Bazıları ise hata yapabildiği ortamlarda gerçek potansiyelini gösterebilir.

Yapay zekâ çağında eğitim yalnızca teknoloji meselesi değildir. Asıl mesele, çocukları nasıl gördüğümüzdür.

Bugün birçok ölçme sistemi hâlâ hızlı cevap veren, ezber yapan ve standart kalıplara uyum sağlayan öğrencileri ödüllendiriyor. Oysa her çocuk aynı biçimde öğrenmiyor ve bilgisini aynı şekilde göstermiyor.

Bu nedenle geleceğin ölçme anlayışı, yalnızca doğru cevabı arayan değil; çocuğun düşünme biçimini anlamaya çalışan bir yapıya dönüşmek zorunda.

Belki de artık şu soruyu daha sık sormamız gerekiyor:

Bir çocuğun ne kadar bildiğini mi ölçüyoruz, yoksa öğrenme potansiyelini mi görmeye çalışıyoruz?

Z+ (Plus) Çocuklarının Yeni Öğrenme Kodları

Prof. Dr. Şengül Mertol İlgar

*İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi,
Temel Eğitim Bölümü*

Günümüzde birçok alandaki değişim, eğitim alanında da söz konusudur. Yirminci yüzyıl bilgi çağı olacaktır. Gelişen iletişim teknolojileri sayesinde küresel iletişim ağları kurulmuştur. Teknolojik gelişmeden; eğitim sisteminin yapısı, öğrenme-öğretme ortamları, uygulanan faaliyetler de etkilenmektedir.

Yirminci yüzyılın başlarına kadar dünyada bilgi değişimi oldukça yavaş bir seyir izlerken, 20. yüzyılın ortalarından itibaren bilimsel keşifler ve icatlarla birlikte bu hız şaşırtıcı bir boyuta ulaşmıştır. 1949 yılında 500 yılda bir yenilenen bilgi, 1999'da 3 aya, 2002 yılında ise geçerlilik süresi bakımından sadece 39 güne kadar düşmüştür. Bu baş döndürücü hız, eğitime de paradigmaların değişmesine neden olmuştur. Bilgi değişim hızının şaşırtıcı bir boyuta ulaştığı ve Eğitim 5.0 dönemine geçildiği günümüzde, teknolojiyi üretebilen ve doğru kullanabilen insan gücü yetiştirmenin eğitimin temel amacı haline geldiği bir gerçektir. Bu amacın gerçekleşebilmesi için sadece bilgiyi öğreten değil, öğrenmeyi öğreten ve yeni bilgiye hızla ulaşabilen öğretmenler yetiştirmek de zorunlu hale gelmiştir.

Bu süreçte okullar, teknolojiyi hayatın merkezine koyan, geleneksellikten uzak, sorgulayıcı ve özgüvenli bir kuşakla karşı karşıyadır. Bilgiye çok hızlı ulaşabilen, öğrenmeyi farklı dijital platformlarda (tablet, online sınavlar, akıllı cihazlar) deneyimleyen ve "öğrenmeyi öğrenen" bu kuşak, teknolojiyi hayatın olmazsa olmazı olarak görmekte, akıllı tahtalar, tabletler ve online platformlar üzerinden öğrenmeyi tercih etmekte, geleneksellikten uzak, sorgulayıcı, tüketici, zor tatmin olan, ebeveynlerini hatta öğretmenlerini dahi rahatlıkla eleştirebilen, dijital dünyada iletişimleri çok güçlü ancak yüz yüze iletişimde ve sosyalleşmede zayıf kalarak yalnızlaşma eğilimi gösterebilen, otoriteye karşı gelmelerine karşın dürüst, şeffaf, iletişime açık ve özgüvenli bir kuşak eğitim ve öğretim hedeflerinin oluşturulmasında dikkate alınmak zorundadır.

Bu gelişmeler ışığında, eğitim programlarında yer alan eğitim hedeflerinin gerçekleşmesi bilgiye hızlıca ulaşabilen, öğrenmeyi farklı platformlarda deneyimleyip öğrenmeyi öğrenen, sorgulayıp araştırarak bilgiye ulaşma çabası içinde olan, yaratıcı çocuk ve gençlerle mümkün olacaktır.

Okullar ve öğretmenler bilgiyi öğretme işlevini bir yana bırakıp rehberlik rolünü üstlenerek teknolojinin olumlu etkilerini öne çıkaracak stratejik yaklaşımlar sergilemelidir. Öğrenmeyi öğrenmek çok önemli olduğu kadar farkındalığı da zor olan bir süreçtir. Bu süreçte erken yaş dönemleri çok önemlidir. Erken çocukluk dönemlerinde başlayan kontrollü ve bilinçli teknoloji kullanımı, yetişkinin doğru rehberliği ile çocuğun bilişsel, duygusal, sosyal gelişimine katkı sağlayacaktır. Zihinsel gelişimin büyük bir bölümünün tamamlandığı bu kritik dönemde sunulacak olan nitelikli uyaranlar ve teknoloji destekli doğru eğitimsel yönlendirmeler, çocuğun ileri yıllarda akademik başarısına olduğu kadar, yaşamı boyunca bilgiyle ulaşma şekillerini, çevresiyle kuracağı ilişkileri temelden etkileyerek onu pasif bir alıcıdan, bilgiyi analiz edebilen ve yeniden üretebilen bir özneye dönüştürecektir.

Çağdaş eğitim paradigmasında okullar ve eğitimciler, geleneksel "bilgi aktarıcı" rollerini minimize ederek, stratejik bir rehberlik ve mentorluk modelini benimsemek durumundadır. Bilginin geçerlilik süresinin hızla azaldığı ve dijital platformlar aracılığıyla her an erişilebilir olduğu Eğitim 5.0 döneminde, kurumsal yapıların teknolojinin sunduğu eğitimsel fırsatları optimize eden yaklaşımlar sergilenmesi bir tercih değil, zorunluluktur. Bu bağlamda, teknolojinin öğrenme süreçlerine entegrasyonu, sadece teknik bir araç kullanımı olarak değil; öğrencinin bilişsel kapasitesini artıran ve analitik düşünme becerilerini destekleyen stratejik bir hamle olarak ele alınmalıdır.

Öğrenme Sürecinde Teknolojinin Etkisi

Teknolojinin eğitimde kullanımı; çocuğun duyup gördüklerinin, söyleyip yazdıklarının ve uyguladıklarının ön plana çıkarılmasıdır. Böylece hatırlama en yüksek düzeye ulaşacaktır. Öğrenmenin gerçekleştiğinin göstergesi hatırlayabilmektir. Hatırlanan bilgi kalıcı olmuş, bireye mal edilmiştir. Öğrencilerin etkili ve hızlı öğrenmesinde zengin uyaranlara ihtiyaç vardır. Çocuğun potansiyelini en üst düzeye çıkarmak için çok sayıda uyaran bu ihtiyaca hizmet etmektedir. Teknoloji bu uyaranları sağlamada etkili bir araçtır. Bu uyaranlar teknoloji kullanılarak verildiğinde öğrenme süreci hem hızlanmakta

hem de çocuk için keyifli hale gelmekte ve en önemlisi de etkili öğrenme gerçekleşmektedir. Günümüz çocuk ve gençlerinin dikkat süreleri dikkat dağıtıcı uyaranlar nedeniyle kısalmış olmasıyla birlikte, öğrenmeye ilişkin motivasyonlarını da sağlamak zorlaşmaktadır. Bu nedenle eğitim ve öğretim faaliyetlerinin ilgi çekici ve keyifli hale getirilmesi zorunluluk arz etmektedir. Teknoloji kullanıldığında öğrenme süreci hem hızlanır hem de çocuk için eğlenceli hale gelir. Duyulan, görülen ve uygulanan materyaller hatırlama düzeyini artırır. Teknoloji ile bilişsel beceriler başta olmak üzere birçok becerinin gelişimi sağlanabilir. 4 yaşından sonraki doğru uygulamalar; kelime dağarcığı, problem çözme ve el-göz koordinasyonu gibi becerilerin gelişimine katkı sağlar. Her çocuğun doğuştan getirdiği bir potansiyeli vardır. Çocuğun doğuştan getirmiş olduğu potansiyeli en üst düzeye çıkaracak uyarıcılara ihtiyaç duyulmaktadır. Teknoloji de bu uyarıcılardan biridir. Bu uyarıcılar, çocuğun bedensel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimini hızlandıracak çevresel etmenlerdir. Bunların yeterince sağlanamadığı durumlarda çocuğun gelişiminde eksiklikler görülebilir.

Dijital dünyanın araçları olarak bilgisayarlar, tabletler ve robotlar ön plana çıkmaktadır. Bilgisayar ve tabletler birer oyun aracı olmanın ötesinde, anlık geri bildirim sağlayan ve başarıma hissini tetikleyen etkili birer öğrenme aracı haline gelmiştir. Günümüzde oyun kavramı evrilmiş, gerçek oyunların yerini sanal platformlar almıştır. Gelişen teknolojiyle birlikte oyun artık bilgisayarın içine girmiştir. Çocuk bilgisayarı bir oyun aracı olarak gördüğü için bilgisayarda vakit geçirmekten hem haz almakta hem de bilgisayar aracılığıyla verilen bilgileri öğrenmektedirler. Oyun yazılımları, kuralları öğretmesi, yarış ortamı yaratması ve eğlendirici olması açısından, öğrencilerin hem zihinsel hem de duyuşsal gelişimlerine katkıda bulunabilir. Eğitsel içerikli oyunlar kuralları öğretir ve zihinsel gelişimi destekler. Ancak kontrolsüz kullanım, fiziksel aktivite eksikliğine ve gelişimsel sorunlara yol açabilir. Artık bilgisayarın yanı sıra tablet kullanımı da her geçen gün artmaktadır. Buna paralel olarak, sınıf içi veya sınıf dışı etkinlik olarak dersler kapsamında öğrencilere verilecek dijital hikaye hazırlama veya çizgi roman oluşturma ödevleri öğrencinin daha etkili öğrenmesini sağlayacaktır. Dijital hikaye anlaticılığı ve çizgi roman oluşturma gibi etkinlikler öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Teknolojik dönüşümün bir parçası olarak robotlar, dronlar ve yapay zeka sistemleri, gelecekte öğrenme süreçlerini kökten değiştirecek potansiyel birer kişisel asistan veya mentor olarak yükselmektedir. Bu yeni ekosistemde YouTube gibi platformlar, karmaşık konuların mikro-öğrenme yöntemiyle parçalara ayrılmasını sağlayarak öğrenme kalıcılığını artırmakta ve öğrenciyi pasif izleyiciden aktif bir içerik üreticisine dönüştürmektedir. Öğrenebilen, duygusal tepkiler verebilen, konuşabilen robotlar modern insana arkadaşlık yapmak iddiasıyla meydana inmektedir. Kişisel asistan veya mentor olarak robotlar, gelecekte öğrenme süreçlerini kökten değiştirecek potansiyele sahiptir. Bu nedenle, öğretmen yasakçı bir otorite olmak yerine, öğrencileri yapay zeka araçlarıyla analiz odaklı sorular sormaya teşvik eden hem eğlendiren hem de yeni şeyler öğreten nitelikli uygulamalara yönlendirebilen bir rehber olmalıdır.

Televizyon hem sanal, hem gerçek öğeleri, görsel işitsel uyaranlarla birlikte kullanarak sunmasından ötürü çocuğa dünyaya açılan pencere rolünü üstlenmektedir. Çocuklar üzerinde önemli bir öğretici rolü vardır. Bilindiği üzere en etkili öğrenme birden fazla duyunun kullanılmasıyla mümkündür. Bu yönüyle televizyon hem görsel, hem işitsel uyaranlar sunarak hem de eğlendirerek çocuğun öğrenmesini sağlamaktadır. Televizyon konuşma ve ifade etme becerisinin geliştirilmesi, doğru Türkçe konuşmanın öğrenilmesi, algısal becerilerin geliştirilmesi, dünyayı tanıma ve anlama gibi olumlu öğrenmeleri sağlarken; kimi zaman dikkat eksikliği, şiddete başvurma, kendini ifade etmede sıkıntı, gerçeklerden uzaklaşma ve sosyal ilişkilerde zayıflık gibi olumsuz sonuçlara da yol açmaktadır. Günümüzde televizyon, gençler için çok cazip olmasa da daha küçük yaşta çocuklar için hala cazibesini korumaktadır. Görsel ve işitsel uyaranları bir arada sunmasıyla "dünyaya açılan bir pencere" olarak nitelendirilebilir. Doğru kullanıldığında dil becerilerini ve algıyı geliştirmekte, dil ve konuşma problemlerinin çözümünde katkı sağlayabilmektedir. Ancak; Günde 3 saati aşan ekran süresi çocuğu pasifleştirmekte, doğal gelişimini sekteye uğratabilmektedir. Çocuk televizyon karşısında soru sormaz veya etkileşime giremez ise; yetişkinin bu konuda rehberliği yeterli değil ise çocukta sorgulama becerisinin, analitik düşünme becerisinin gelişimi için engel teşkil edebilmektedir.

Dijital Çağda Değişen Öğretmen Rollerini

Çocukların bedensel, ruhsal ve zihinsel olarak sağlıklı gelişmesinde eğitim, beslenme ve uyku kadar önemli olan oyun kavramı günümüzde gelişen teknolojiyle birlikte değişmiştir. Gerçek oyunlar yerini sanal oyunlara bırakmıştır. Oysa ki çocuğun hareket ihtiyacının giderilmesi, enerjisinin kabul edilebilir bir yolla dışarı vurulması oyunlarla mümkün olmaktadır. Sanal oyunlar bunu karşılamadığı gibi oyunun çocuğa kazandırdığı başta zihinsel alan olmak üzere bir çok alandaki gelişimine de ket vurabilmektedir.

Dijital çağın çocukları için oyun ve öğrenme arasındaki çizgi belirsizleşmiştir. Oyunlardaki anlık geri bildirim ve hata yaptığında anında dönüt almanın öğrenme hızına etkisi yadsınamaz bir gerçektir. Oyunların sağladığı "başarma hissinin" derslere entegre edilmesi dolayısıyla bilgisayar oyunlarının ders içerikleriyle bütünleşmesi ve ilgi çekici ve keyifli hale getirilmesi öğrenme motivasyonunu arttıracaktır. Öğretmenin öğretme hedeflerini gerçekleştirmede, sınıf yönetimini sağlamada önemli öğretim sorunlarından olan öğrenci motivasyonu böylece sorun olmaktan uzaklaşacaktır. Bununla birlikte çocuğun hareket ihtiyacının giderilmesi, enerjisinin kabul edilebilir bir yolla dışarı vurulması gerçek oyunlarla mümkün olmaktadır. Sanal oyunlar bunu karşılamadığı gibi oyunun öğrenciye kazandırdığı başta zihinsel alan olmak üzere bir çok alandaki gelişimine de ket vurabilmektedir. Tüm yaşam sürecimiz göz önünde bulundurulduğunda, bazı yaşam dilimlerinin zihinsel, ruhsal ve fiziksel gelişmeler açısından daha kritik dönemler olarak ele alınması gerektiği görülmektedir. Özellikle küçük yaşlarda, kişiliğin oluşması, temel bilgi, beceri ve alışkanlıkların kazanılması ve geliştirilmesi açısından ileriki yıllara olan etkisi nedeniyle yaşamın en kritik dönemlerindedir. Yapılan çalışmalara bakıldığında zihinsel gelişimin % 50'sinin 4 yaşına kadar, % 30'unun 4-8 yaş arası tamamlandığı görülmektedir. Bu dönemde çocuklar meraklı, araştırmacı ve yüksek enerjilidir. Bu dönemde sanal oyunlar bu gelişimi sekteye uğratabileceği gibi gerçek oyunlarla gerçekleşecek kazanımı sağlamaktan yoksun kalacaktır. Özellikle ileri yaşlarda çocukların sosyalleşme sorunu onların yalnızlıkları ile beraber, duygusal güçlenmesinin önüne engel olarak çıkabilmektedir. Bu nedenle gerçek oyunlar, geleneksel oyunlar eğitim öğretim sürecinde önemini korumaktadır. Bununla birlikte, sanal oyunların olumsuz etkilerini telafi edebilmenin yollarından biri sosyal öğrenme ve iş birliğini oluşturacak platformlar geliştirmek ve eğitim ve öğretimde bunları uygulamaktır. Topluluklar ve dijital platformlar üzerinden yardımlaşarak problem çözme becerisi kazanan öğrenciler aynı zamanda yaşitlarıyla iletişimde kalma becerisi de geliştirecektir. Dijital dünyanın çocukları ve gençleri yalnızlaştırma riskine karşın, onlara küresel bir sınıfta, dünyanın farklı yerlerindeki akranlarıyla ortak projeler yürütebilmeye, forumlara dahil olmaya teşvik etmek çağdaş öğretmenin yeni rolleri arasında yer almalıdır.

İlkokul, ortaokul ve lise yıllarında teknolojinin eğitim ve öğretimde kullanılması özellikle ödev yapmak gibi öğrenciler açısından çok keyifli olmayan bir durumu keyifli hale getirmekte ve bu araçlar aile ve öğretmenin işini kolaylaştırmaktadır. Öğretmenin derste teknolojiyi kullanarak dersi işlemesi, derse öğrencinin dahil edilmesinde, öğrencinin dikkatinin çekilmesi ve dikkatin sürdürülmesinde kolaylaştırıcı etki yaratmada ve kalıcılığı arttırmakta, öğrencinin motive hale getirilmesinde ve nihayetinde olumlu sınıf ikliminin oluşturulmasında öğretmene kolaylık sağlamaktadır. Öğretmen sınıf yönetim sorunlarını da bu yolla azaltmaktadır.

Yapay zekanın hayatımızın her alanına girdiği bu günlerde çocuk ve gençler için, yapay zeka ile birlikte öğrenmek, geleceğin yetkinlikleri için gerekli olan; soru sorma becerisini geliştirmek, cevabın her yerde olduğu bir çağda, doğru soruyu sormanın önemi konusunda farkındalık kazandırmak önemli eğitsel yetkinlikler arasında yer almalıdır. Ödev ve proje bazlı çalışmaların kimi zaman yapay zeka ile üretilmesi, hem bu becerilerin geliştirilmesinde açık kazanımlar olarak programda yerini bulacak hem de kontrollü ve doğru kullanımı sağlamak adına öğretimin bir parçası olacaktır. Bu nedenle öğretmenler, yapay zekayı hem bir öğretim aracı hem de öğrencilerin öğrenme sürecini zenginleştiren bir rehber olarak konumlandırabilmelidirler. Öğretmenin temel amacının artık sadece bilgi aktarmak değil, bireyin bilgiye ulaşma ve öğrenmeyi öğrenme sürecini yönetmek olduğu fikrinden hareketle yapay zeka, her öğrencinin kendi hızında ve ilgi alanına göre ilerlemesini sağlayan bir mentor olarak kullanılabilir. Okul öncesi ve erken yaşlarda çocuğun potansiyelini en üst düzeye çıkarmak için yapay zeka destekli uygulamalar, öğrenme sürecini hızlandırır ve keyifli hale getiren güçlü birer uyarıcı olarak sisteme dahil edilebilir. Öğrencilere sadece hazır bilgiyi sunmak yerine; yapay zeka araçları yardımıyla dijital hikayeler hazırlanabilir veya çizgi romanlar oluşturulabilir. Yapay zekanın sunduğu veriler veya görseller üzerinden öğrencilere "Neden?", "Nasıl?" ve "Sen olsaydın ne yapardın?" gibi analiz odaklı sorular sorularak muhakeme yetenekleri geliştirilebilir.

Modern eğitimde hem öğretmenler hem de öğrenciler için pasif bir izleme platformundan etkileşimli bir öğrenme aracına dönüşebilen YouTube, öğretmenler tarafından doğru kullanılır ve öğrencilere doğru kullanımı için yönlendirme yapılırsa güvenli bir öğrenme ortamı oluşturulabilir. Aynı zamanda öğretmenin doğru yönlendirmesi ile öğrenciyi pasif durumdan aktif duruma getirebilir. Öğretmenler, öğrencilerden öğrendikleri bir konuyu anlatan kısa bir video çekip YouTube'a yüklemelerini isteyebilir. Bu yöntem, öğrenciyi pasif izleyiciden aktif içerik üreticisine dönüştürür. Öğretmenler, dersin teorik kısmını içeren videoları öğrencilere ödev olarak önceden izletebilirler. Bu sayede sınıf içindeki zamanı, konu anlatmak yerine tartışma, soru-çözüm ve pratik uygulamalar için kullanmış olurlar. Soyut kavramların anlaşılmasını kolaylaştırmak için kısa ve öz animasyonlar kullanılabilir. Özellikle soyut düşünme becerisi gelişmemiş küçük çocuklarda öğrenmenin somutlaştırılması sağlanırken, daha üst sınıflarda da karmaşık konuların 3-5 dakikalık videolarla parçalara ayrılması öğrenme kalıcılığını arttırabilir. Öğretmenler, bir konudaki farklı bakış açılarını veya yanlış bilgileri içeren videoları sınıfa getirerek öğrencilerin analiz etmesini sağlayabilir. Böylece, dijital çağda öğrencinin ihtiyaç duyduğu doğru bilgiye ulaşma becerisini de geliştirmiş olur.

Bu çağın getirdiği en büyük zorluk, odak süresi ve derinleşme sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Kısa ve öz içerikleri kapsayan mikro öğrenme avantajlarla beraberinde dezavantajları da getirmektedir. Dikkat yönetiminin yetişkin bireylerde bile zor olduğu, sürekli uyarıların olduğu bir çevrede derin odaklanma becerisinin nasıl desteklenmesi gerektiğini bilmek ve öğretmek çağımız öğretmenin yeni rollerinden biridir.

Kaynaklar

- Aksoy, A. B. (2003). Teknolojinin eğitime etkileri ve eğitimde teknoloji kullanımı. *Milli Eğitim Dergisi*, 160, 45-52.
- Aral, N., Kandir, A., & Yaşar, M. C. (2015). Okul öncesi eğitim ve okul öncesi eğitim programı. Ya-Pa Yayınları.
- Akyol, H. (2011). Türkçe ilk okuma yazma öğretimi. Pegem Akademi.
- Akçay, D., & Özcebe, H. (2012). Okul öncesi eğitim alan çocukların ve ailelerinin bilgisayar oyunu oynama alışkanlıklarının değerlendirilmesi. *Çocuk Dergisi*, 12(2), 66-71.
- Ertmer, P. A., & Ottenbreit-Leftwich, A. T. (2013). Teacher technology change: How knowledge, confidence, beliefs, and culture intersect. *Journal of Research on Technology in Education*, 42(3), 255-284.
- Gee, J. P. (2007). What video games have to teach us about learning and literacy. Palgrave Macmillan.
- Gürçan, A., Özhan, S., & Uslu, R. (2008). Dijital oyunlar ve çocuklar üzerindeki etkileri. Başbakanlık Anne ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Ankara, 1-50.
- Kafai, Y. (2001). The educational potential of electronic games: From games-to-teach to games-to-learn. *Playing By The Rules*, Cultural Policy Center, University of Chicago, Chicago, IL.
- Kocadaş, B. (2014). Çocuk, televizyon ve eğitim ilişkisi üzerine bir değerlendirme. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(49), 214-228.
- Koçuyiğit, S., Tuğluk, M. N., & Kök, M. (2007). Çocuğun gelişim sürecinde eğitsel bir etkinlik olarak oyun. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, 324-342.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1-6.
- Selwyn, N. (2016). Education and technology: Key issues and debates. Bloomsbury Publishing.
- İlgar, Mertol, Ş. (2022). İyi Yetiştiren Ebeveyn. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- İlgar, Ş. (2020). Eyvah! Torunum teknoloji bağımlısı oldu. Ş. İlgar (Ed.)Büyükanne büyükbaba okulu, 2. Baskı.(129-140). Ankara: Pegem Akademi Yay.
- İlgar, S. & Topac, N. (2014). Opinions of families with pre-school period children toward computer games. *European Journal of Social Sciences*, 43, (2), 129-136.
- Tapscott, D. (2009). Grown up digital: How the net generation is changing your world. McGraw-Hill.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ YAYINLARI

Tözok Yayınlarının Dijital Haline
“<https://www.tozok.org.tr/kitaplar>” Adresinden Ulaşabilirsiniz

Eğitim Kurumlarının Dijital Dostu

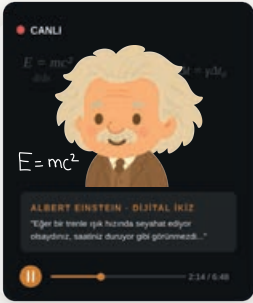
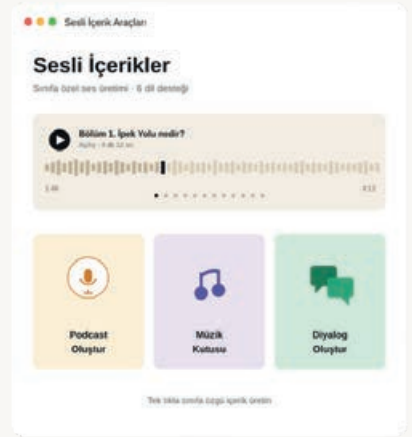
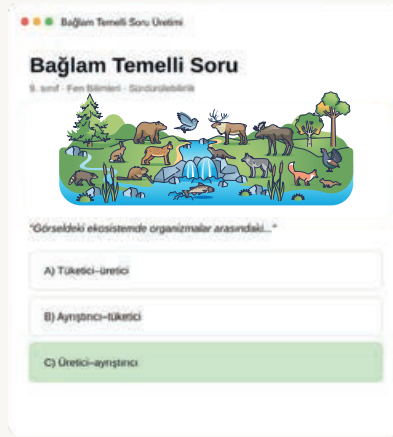

UcDortBes ALL STAR

Müfredatla konuşan, öğretmenle *üreten* bir asistan.

K-12 öğretmenleri için 56'dan fazla yapay zekâ destekli araç, tek platformda. Madlen kullanan öğretmenler ders planı, sınav ve içerik hazırlığında haftada *20 saatten fazla zaman kazanıyor!*

Einstein, *göreceliliği* kendi ağzından anlatsın.

Avatarlı video

Karaktere özgü anlatım

7/24 yanınızda olan *asistanınız!*

Sohbet ederken **görsel**, **müzik** ve **sunum** aynı yan panelde üretilir.

Madlen Okul • Öğrenci Uygulaması

Saniyeler içinde ürettiğiniz içerikleri, *öğrencilerinize* ulaştırın.

Sokratik yöntemle öğrenciler sorularına yanıt alsın.

AstroLearn'le istedikleri konuda uzmanlaşsınlar.

Telaffuz pratiğiyle 6 dilde konuşma deneyimi yaşasınlar.

